

ASPAN TIETOPALVELUN UUTISKATSAUS

4/2009

ASPAn tietopalvelun uutiskatsaukseen on kerätty ajankohtaista tietoa erityisryhmien asumiseen ja arkeen liittyen. Katsaus sisältää muun muassa tietoa uusimmista viranomaisten linjauksista ja alkaneista hankkeista ja selvityksistä, ajankohtaista tutkimus- ja tilastotietoa, sekä katsauksen mediassa esillä olleisiin aiheisiin. Ilmoitustaululle on koottu tietoa tulevista seminaareista ja koulutuksista. Uutiskatsauksen on koonnut ASPAn suunnittelija Saara Kanula. Palautetta ja kommentteja uutiskatsauksesta voi lähettää osoitteella [saara.kanula\(at\)aspa.fi](mailto:saara.kanula(at)aspa.fi). Seuraava uutiskatsaus ilmestyy syyskuussa.

Sisältö

1 Viranomaisten linjauksia	4
Eduskunta hyväksyi lain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä	4
Sosiaali- ja terveysvaliokunta antoi lausunnon hallituksen esitykseen laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ja työsopimuslain muuttamisesta	4
2 Alkaneita hankkeita ja selvityksiä	5
Ajankohtaista Paras-hankkeessa	5
3 Tilastoiden ja tutkien – ajankohtaista tutkimus- ja tilastotietoa	6
Kirkko työllistää vähän heikossa työmarkkina-asemassa olevia	6
Suomalaisilla väärää uskomuksia mielenterveyden häiriöistä.....	6
Työvoimapula uhkaa hyvinvointialaa	7
Moni kokee edelleen tarvetta salata mielenterveysongelmiaan.....	7
4 Luettavaksi – tietopalvelun suosittelemaa kirjallisuutta	8
Större frihet - bättre lokalt anpassad service? : förvaltningsreformer och kommunernas service för utvecklingsstörda 1994–2000	8
5 Mediasta poimittua	9
Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito kuntien vastuulla	9
Suuri kiinteistömassa Porissa YH-asunnoille	9
Mielenterveyskuntoutujille Kotkassa uusi palvelumalli	9
Avustaja pian mukaan myös vapaa-ajalle	9
Uusi Palvelukoti valmistuu loka-marraskuussa	10
Arkiaskareet hoituvat tulevaisuudessa kosketuksella.....	10
Liikkuva tietokoneluokka avaa erityisryhmille tietoyhteiskunnan ovet.....	11
Tulevaisuudessa apu matalan kynnyksen palvelupisteistä	11
Rovaniemelle ehkä uusi palvelukoti	12
Yksi ei tiedä mitä toinen tekee	12
Sosiaaliamies huolissaan kuntien säästöistä.....	13
Valtio tukee, mutta silti rakentaminen vähenee.....	13
Euraan tulee kaksi uutta hoivapalvelua	13
Panu Tuotannon kautta on moni päässyt työelämään	14
Vammaisille osapäivähoitoa ja asuntoja Kiveriöön.....	14
Laitoshoito väheni Kolpeneella	14
Apua omaisten hoitajille.....	15
SAK esittää yrityksille osatyökykyisten työllistämisvelvollisuutta.....	15

6 Muuta ajankohtaista	15
Ministeri Risikon mukaan henkilökohtaisen avun lainsäädäntöä pystytään toteuttamaan taantumasta huolimatta	15
Invalidiliitto ry ja Adecco Finland Oy tukevat vammaisten ihmisten työllistymistä – 1000 euron stipendi kahdelle	16
Kehitysvammaliitto lähetti kannanoton työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämistä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnalle	16
Ministerit puhuivat masennusperäisen työkyvyttömyyden vähentämiseen tähtäävän Masto-hankkeen tiedotustilaisuudessa.....	17
7 Ilmoitustaulu – tulevia seminaareja, koulutuksia ja tapahtumia	18
Epilepsialiiton 40-vuotis juhlaseminaari: Miten auttaa potilasta, jolla on epilepsiaan liittyviä sopeutumisvaikeuksia	18
Epilepsialiitto 40 vuotta – hyväntekeväisyysillallinen	18
Personlig assistans -dag.....	18
Yksilölliseen elämään – Seminaari kehitysvammaisten ihmisten asumisesta ja tuetusta elämästä	19
Harvinaisia sairastavien valtakunnallinen tapahtuma	19
Vammaisen ja vajaakuntoisen työsuhteiseen työhön liittyvät työlainsäädännön perusteet	20
Valtakunnalliset vammaisneuvostopäivät	20

1 VIRANOMAISTEN LINJAUKSIA

Eduskunta hyväksyi lain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä ja laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta hyväksyttiin perjantaina 5. kesäkuuta.

Uusi laki mahdollistaa palvelusetelin käytön laajentamisen. Palveluseteli on tarkoitettu kunnan omaa tuotantoa ja ostopalveluja täydentäväksi järjestämistavaksi ja sen käyttöön ottaminen on kunnille täysin vapaaehtoista.

Palvelusetelilain tavoitteena on lisätä asiakkaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta, monipuolistaa palvelutuotantoa sekä edistää kuntien, elinkeinotoimen ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä. Kotona annettavissa palveluissa käytettävien palvelusetelien arvosta säädettäisiin edelleen sosiaalihuoltolaissa ja kansanterveyslaissa. Palvelusetelillä ei ole tarkoitus järjestää kiireellistä hoitoa ja asiakkaalla on aina oikeus kieltäytyä palvelusetelillä järjestettävästä palvelusta.

Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2009.

Lähteet ja lisätietoja:

www.edilex.fi

http://www.stm.fi/vireilla/lainsaadantohankkeet/sosiaali_ja_terveydenhuolto/palveluseteli

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta antoi lausunnon hallituksen esitykseen laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ja työsopimuslain muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sairausvakuutuslakia, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia ja työsopimuslakia. Osasairauspäivärahaa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että vakuutetulla olisi mahdollisuus työskennellä osa-aikaisesti ja saada lisäksi osasairauspäivärahaa työkyvyttömyyden alusta lukien sairauspäivärahalle säädetyn omavastuuajan jälkeen. Osasairauspäivärahaa voitaisiin myöntää myös välittömästi sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Jos työnantaja maksaisi työntekijälle osasairauspäivärahakaudelta työkyvyttömyyttä edeltävän kokoaikaisen työsuhteen perusteella määräytyvää täyttä sairausajan palkkaa vastaavaa palkkaa, osasairauspäiväraha maksettaisiin työnantajalle.

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia ehdotetaan muutettaviksi siten, että kuntoutusrahaa voitaisiin myöntää välittömästi osasairauspäivärahan jälkeen ilman omavastuu-aikaa.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina, mutta edellyttää, että hallitus selvittää mahdollisuudet pidentää osasairauspäivärahan enimmäiskestoja ja arvioi selvityksen pohjalta säädösten muutostarpeet.

Eduskunta hyväksyi lait ja valiokunnan lausuman 2.6.2009.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunto 27.5.2009:

http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/stvm_16_2009_p.shtml

2 ALKANEITA HANKKEITA JA SELVITYKSIÄ

Ajankohtaista Paras-hankkeessa

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi 2.6.2009 Paras-uudistuksen yhteistoiminta-alueista kunnille tehdyn kyselyn tulokset. Tulosten mukaan kunta- ja palvelurakennemuutosta ohjaavan puitelain tavoitteet ovat toteutumassa vaivallisesti. Keskeinen ongelma liittyy yhteistoiminta-alueiden sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen ja yhdenvertaiseen saatavuuteen. Useilla yhteistoiminta-alueilla sosiaalihuollon palvelut ovat vielä erkautumassa terveydenhuollon palveluista. Lisäksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuut ovat vielä usein paikoin määrittelemättä.

Selvitys on luettavissa sähköisessä muodossa työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla osoitteessa www.tem.fi/julkaisut.

Valtioneuvosto tulee syysistuntokaudella antamaan Paras-hankkeen etenemisestä selonteon eduskunnalle. Tavoitteena on, että selonteko annetaan lokakuussa. Selonteossa annetaan arvio hankkeen etenemisestä ja puitelaissa asetettujen keinojen riittävydestä ja lisäksi tehdään linjaukset uudistusta koskevista jatkotoimenpiteistä. Selonteon pohjana on laaja aineisto, kuten arviointitutkimusten, barometrien, erillishankkeiden ja kaupunkiseutus suunnitelmien arvioinnin tulokset. Nyt julkaistu kysely sisältyy myös aineistoon. Kuntien tilannetta arvioidaan kokonaisvaltaisesti kaikki sektorit huomioiden ja vasta silloin on mahdollista muodostaa kokonaiskuva uudistuksen nykyvaiheesta.

Puitelaki ja Paras-hanke ovat voimassa vuoden 2012 loppuun saakka, joten uudistuksen valmistelu on monelta osin vasta alkuvaiheessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 2.6.2009:

<http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/view/1412725#fi>

Valtiovarainministeriön tiedote 2.6.2009:

http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20090602Parasu/name.jsp

3 TILASTOIDEN JA TUTKIEN – AJANKOHTAISTA TUTKIMUS- JA TILASTOTIETOA

Kirkko työllistää vähän heikossa työmarkkina-asemassa olevia

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemassa tutkimuksessa ”Kirkko heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistäjänä” selvitettiin kirkon organisaatioiden toiminta heikossa työmarkkina-asemassa olevien ryhmien työllistäjänä. Näitä ryhmiä ovat fyysisesti vajaakuntoiset ja vammaiset, kehitysvammaiset, pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat, mielenterveyskuntoutujat, ammattikouluttamattomat nuoret ja ikääntyneet.

Vaikka kirkko ja seurakunnat ovat halukkaita työllistämään heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä, kirkkoon on työllistetty heitä vielä suhteellisen vähän. Heikossa asemassa olevien työllistäminen tulisi olla osa kirkon perustehtävää.

Eniten kirkkoon on työllistetty pitkäaikaistyöttömiä, 35 prosenttiin organisaatioista. Ammattikouluttamattomien nuorien vastaava luku on 20 prosenttia. Ikääntyneitä, fyysisesti vajaakuntoisia tai vammaisia sekä psyykkisesti vajaakuntoisia tai mielenterveyskuntoutujia on työskennellyt kustakin ryhmästä noin 15 prosentissa kirkon eri organisaatioissa. Vähiten kirkon työnantajat ovat palkanneet kehitysvammaisia ja maahanmuuttajia.

Keskeisimpiä työllistämisen esteitä ovat kirkon työyhteisöjen usein kiireinen ja vaativa toimintakulttuuri sekä työllistämisen kokeminen vaikeaksi ja byrokraattiseksi. Kirkon työnantajat eivät tunne kovin hyvin työvoimahallinnon palveluja tai sosiaalisen työllistämisen mahdollisuuksia ja keinoja. Lisäksi esteenä ovat ennakkoluulot heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kyvyistä ja valmiuksista toimia kirkon eri tehtävissä.

Tutkimus löytyy sähköisessä muodossa osoitteesta: <http://www.tem.fi/julkaisut>

Työ- ja elinkeinoministeriön tiedote 28.5.2009: http://www.tem.fi/?89506_m=95624&s=2467

Suomalaisilla väärää uskomuksia mielenterveyden häiriöistä

Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa toteutettu väestökysely kartoitti väestön asenteita mielenterveyden häiriöitä ja mielenterveyspalveluja kohtaan. Kysely postitettiin 10 000 satunnaisesti valitulle 15–80 -vuotiaalle Pohjanmaa-hankkeen alueella ja hankkeen vertailualueella Varsinais-Suomessa.

kyselyn mukaan suomalaiset ajattelevat usein masennustilan olevan omasta tahdosta kiinni. vastanneet uskoivat myös yleisesti, että mielenterveyden häiriöiden paljastamisella on kielteisiä seuraamuksia yksityiselämässä, työelämässä ja terveydenhuollossa.

Moni voi jättää hakematta tarpeellista apua mielenterveyden häiriöihin ongelman julkitulon kielteisten seuraamusten pelossa. Kyselyn tulosten perusteella olisikin tärkeää lisätä väestön tietämystä mielenterveysasioista ja kohdistaa kampanjointia väärin uskomuksien oikomiseen.

Kysely on osa mielenterveys- ja päihdetyön [Pohjanmaa-hanketta](#) ja "[Pohjalaiset masennustalkoot](#)" -projektiä ja sen tulokset on julkaistu Social Psychiatry & Psychiatric Epidemiology -lehdessä.

THL: uutinen 28.5.2009: http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/uutinen?id=13583

Työvoimapula uhkaa hyvinvointialaa – tarvitaan auttavia käsiä, uusia palvelukonsepteja ja tuloksellisuutta

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemassa selvityksessä kartoitettiin osaavan työvoiman saannin, yritystoiminnan ja tuottavuuden kehitystä ja kehittämistarpeita sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Selvityksen mukaan sosiaali- ja terveysalan työvoiman saantiin, yritystoimintaan ja tuottavuuteen liittyviä ongelmia ei voida ratkaista toisistaan erillään. Työvoimapula uhkaa hyvinvointialaa. Seuraavan kymmenen vuoden aikana puolet alan henkilöstöstä jää eläkkeelle. Tulevat ikäluokat eivät kata henkilöstötarvetta.

Työvoimatarpeet voidaan tyydyttää, jos samanaikaisesti parannetaan alan tuottavuutta ja vaikutetaan palvelutarpeen syntymiseen. Palvelutarpeiden myöhentäminen ja muuttuva palvelujen kysyntä edellyttävät uusia palvelukonsepteja ja niitä toteuttavaa yritystoimintaa. Uudet konseptit edellyttävät uudistuvaa osaamista yrittäjiltä ja henkilöstöltä.

Selvityksen tuloksia käytetään TEM:n hyvinvointihankkeessa (HYVÄ) valmisteltaessa hallinnonalan strategialinjauksia hyvinvointialan työ- ja elinkeinopoliittiseksi kehittämiseksi. Linjauksiin perustuvat toimenpiteet käynnistetään ministeriössä syksyn 2009 aikana.

Selvitys on luettavissa sähköisessä muodossa osoitteessa: www.tem.fi/julkaisut

Työ- ja elinkeinoministeriön tiedote 10.6.2009: http://www.tem.fi/?89508_m=95830&s=2468

Moni kokee edelleen tarvetta salata mielenterveysongelmiaan

Mielenterveyden keskusliitto ja Mielenterveysyhdistys Helmi teettivät Mielenterveys ja työelämä -kyselyn, jonka avulla etsittiin vastauksia siihen, miten erilaiset mielen sairaudet näkyvät suomalaisilla työpaikoilla, miten työyhteisössä sairauksiin suhtaudutaan ja miten sairastuneet itse asiat kokevat.

Kyselyn tulosten mukaan mielenterveysongelmista kärsivät kokevat edelleen tarvetta salata sairautensa. Tuoreen kyselyn mukaan yli kolmannes potilaista ei halunnut kertoa sairastumisestaan työpaikalla kenellekään. Usein tieto sairaudesta leviää kuitenkin työpaikalla, ja useampi kuin joka neljäs sairastuneista koki, että hänen sairaudestaan kuiskuteltiin selän takana.

Kyselyyn vastanneista lääkäreistä 89 prosenttia katsoi, että sairastuneet pystyvät käymään töissä lääkehoidon turvin. Työelämässä pysymisen kannalta myös terapiaa pidettiin erittäin tärkeänä. Sairastuneet itse katsoivat lääkehoidon ja terapian yhdistelmän auttaneen selviytymään parhaiten. Terapian saatavuudessa oli kuitenkin toivomisen varaa ja 70 prosenttia hoitoa saaneista vastaajista katsoi, että psykiatrinen hoito painottuu liikaa lääkkeisiin.

Yli puolet kyselyyn vastanneista työterveyshuollon lääkäreistä arvioi, että vähintään joka viidennellä heidän vastaanotolleen tulevista potilaista on mielenterveysongelmia. He katsoivat myös, etteivät nämä hae apua riittävän ajoissa.

Lääkärien mukaan psyykkisen sairastumisen syynä on usein epäterve työyhteisö, huonot välit esimiehen kanssa, perhe-elämän ongelmat tai yksinkertaisesti liian suuri työmäärä. Potilaista neljännes syytti sairastumisestaan työpaikkakiusaamista ja 55 prosenttia työuupumusta. Myös lapsuuden aikainen koulukiusaaminen vaikutti yllättäen usein sairastumiseen vielä aikuisiällä.

Mielenterveys työelämässä -kyselyn Kyselyyn vastasi yli 400 erilaisista mielen sairauksista kärsivää henkilöä, yli 200 työterveyslääkärä ja lähes 200 yritysten esimiestä.

Kyselyn tuloksista uutisoi Pohjolan Sanomat 14.6.2009

Lisää aiheesta: <http://www.mielenterveyshelmi.fi/?tyoelama>

4 LUETTAVAKSI – TIETOPALVELUN SUOSITTELEMAA KIRJALLISUUTTA

Större frihet - bättre lokalt anpassad service? : förvaltningsreformer och kommunernas service för utvecklingsstörda 1994–2000

Kehitysvammaliitto 2009, Kehitysvammaliiton tutkimuksia 4

Suomessa uudistettiin 1990-luvun alussa sekä kunnallislaki että valtiosuusjärjestelmä. Tuolloin luovuttiin tiukasta valtion ohjauksesta, ja kunnat saivat mahdollisuuden päättää itsenäisemmin taloudestaan ja palvelutuotannostaan.

Tua Nummelin tarkastelee väitöstutkimuksessaan, kuinka lisääntynyt kunnallinen itsehallinto on vaikuttanut kehitysvammaisille tarjottuihin palveluihin. Muuttivatko kunnat palveluitaan itsehallinnon lisääntyttyä, ja pystyivätkö ne sopeuttamaan palvelujaan enenevästi paikallisiin olosuhteisiin? Miten palvelut ovat eriytyneet paikallisesti saavutettavuuden ja palvelutarjonnan kirjon osalta? Näihin kysymyksiin väitöstutkimus antaa vastauksia.

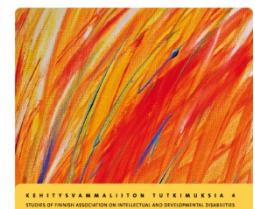
Lisätiedot ja tilaukset: <http://kauppa.kvl.fi>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tiedote 2.4.2009:

http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/tiedote?id=11764

Större frihet – bättre lokalt anpassad service?
Förvaltningsreformer och kommunernas service för
utvecklingsstörda 1994–2000

KEHITYSVAMMALIITTO TUTKIMUKSIA 4
STUDIES OF PERSONS WITH INTELLECTUAL AND DEVELOPMENTAL DISABILITIES

5 MEDIASTA POIMITTUA

Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito kuntien vastuulla

Kainuun Sanomat 19.5.2009

Kainuun maakuntavaltuusto niittasi maanantaina periaatteen, jonka mukaan kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon järjestäminen kuuluu edelleen peruskuntien tehtäviin, samoin kuin muidenkin koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen.

Kunnilla on ollut asiasta hyvin erilaiset näkemykset; esimerkiksi Hyrynsalmi ja Paltamo ovat katsoneet, että järjestämisvastuu kuuluisi kuntayhtymälle.

Suuri kiinteistömassa Porissa YH-asunnoille

Satakunnan Kansa 19.5.09

Porin kaupunki myy suuren kiinteistömassin omistamalleen YH-Asunnot Oy:lle. Asiasta päätti Porin kaupunginvaltuusto maanantaina.

Kaupassa yhtiölle siirtyy 75 kaupungin eri puolilla olevaa asuinhuoneistoa. Mukana on kerrostaloasuntoja, kaksi rivitalohuoneistoa ja neljä omakotitaloa. Kauppa ei vaikuta asukkaiden vuokraehtoihin.

Korvauksetta YH-asunnoille siirtyy myös 57 asuntoa käsittävä 400-vuotiskoti. Vuokralaiset voivat asua kodissa entiseen tapaan. Maksutta YH-Asunnoille siirtyvät myös kehitysvammaisten asuntolana toimiva Kiinteistö Oy Tynkäkuja ja Kiinteistö Oy Koivulan Vanhustentalo.

Mielenterveyskuntoutujille Kotkassa uusi palvelumalli

Kymen Sanomat 27.5.2009

Mielenterveyspotilaiden kuntoutukseen kehitellään Kotkassa uudenlaista toimintamallia. Tavoitteena on löytää uusia akutteja, päivystysluonteisia palveluja, mutta myös päiväsairaalatyyppistä toimintaa, joka vähentää psykiatrisen sairaalahoidon tarvetta.

Avustaja pian mukaan myös vapaa-ajalle

Savon Sanomat 26.5.2009

Noin kolmekymmentä henkilöä saapui Henkilökohtaisen avun tietopäivään Kuopion keskusseurakuntatalolle. Tilaisuudessa kerrottiin ja keskusteltiin syyskuussa voimaan tulevasta vammaispalvelulain uudistuksesta.

Yksi suurimmista toiveista on se, että laki lisäisi itsenäisyyttä, toteaa tietopäivään luennoimaan saapunut Sirkka Sivula. Sivula toimii Kehitysvammaisten tukiliiton johtavana lakimiehenä. Käytäntöä on ennen lain voimaan tulemistä mahdoton ennustaa.

Vielä ei ole selviä ohjeita lain toteuttamiseen, Kauko Pursiainen selvittää. Pursiainen oli saapunut tilaisuuteen Kuopion kaupungin vammaispalveluyksikön edustajana. Syyskuussa toimisto varmaan ruuhkaantuu, mutta en usko uusien aikarajojen tulevan vastaan. Lokakuun lomautukset voivat kyllä aiheuttaa palvelukatkoja.

Uusi Palvelukoti valmistuu loka-marraskuussa

Kymen Sanomat 22.5.2009

Hoiva-alan yrityksen Mikeva Oy:n uusi palvelukoti valmistuu loka-marraskuussa Kotkan Metsäkulmalle. Lähinnä mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuun nelisiipiseen rakennukseen tulee 40 paikkaa. Henkilökuntaa palkataan reilut 20.

Arkiaskareet hoituvat tulevaisuudessa kosketuksella

Yle verkkopalvelu 26.5.2009

Oven avaaminen, ostosten maksu tai bussiaikataulun tarkistus hoituvat tulevaisuudessa puhelimen kosketuksella. Näin uskovat kosketusteknologiaa kehittelevät suomalaistutkijat. Kosketusteknologiasta voisi olla hyötyä esimerkiksi vanhuksille ja näkövammaisille.

Suomalaistutkijat uskovat, että kosketusteknologia lyö itsensä läpi 2010-luvulla. NFC- eli langattoman lähikosketusteknologian avulla voi hoitaa arkiset askareet, kuten ruokaostosten maksun, puhelimen kosketuksella.

- Puhelin pannaan tiedot sisältävän tarran kohdalle. Puhelin lukee tarran tiedot ja ottaa yhteyden taustajärjestelmään, josta tieto saadaan esille, selittää erikoistutkija Tuomo Tikka Valtion teknillisestä tutkimuskeskuksesta. Esimerkiksi näkövammaisen voi puhelimeen asetetulla elektronisella lukijalla lukea vaikka tuotteiden pakkausselosteet.

Valtion teknillinen tutkimuskeskus testautti kosketusnäyttöteknologiaa oululaisella vanhusryhmällä. Vanhukset saivat tilata sen avulla ruokansa kotiin. Kokeilussa vanhus kosketti puhelimesta haluamansa ruoka-annoksen tiedot sisältävää tarraa. Tieto kulkeutui näin vanhainkotiin, josta ruoka toimitettiin vanhukselle.

NFC-tekniikalla varustettuja puhelimia on jo myynnissä, mutta niiden yleistymisen vaatii käyttöverkon kehittymistä. Myös valmistajien pitäisi innostua kosketusteknologiasta. Esimerkiksi matkapuhelinoperaattorien pitäisi antaa tilaa sim-korteistaan. Kosketusteknologia on suhteellisen edullista. Elektronisella lukijalla varustettu puhelin maksaa tavallisen matkapuhelimen verran.

Liikkuva tietokone luokka avaa erityisryhmille tietoyhteiskunnan ovet

Oulu-lehti 27.5.2009

Tietotekniikan kehitys luo jatkuvasti uusia mahdollisuuksia parantaa ihmisten arkea. Kaikilla ei kuitenkaan ole tasavertaisia mahdollisuuksia päästä oppimaan näitä taitoja. Vammaisjärjestöjen ja Microsoftin yhteishankkeena rakennettu liikuteltava tietokone luokka on raivannut oppimisen esteitä ja tuo paljon kaivattua tietotekniikkaopetusta liki 5000 vammaiselle kolmen vuoden aikana.

Invalidiliiton, Suomen MS-liiton, Näkövammaisten keskusliiton, Kynnys ry:n ja Microsoftin yhteisen ARGOW-projektin tavoitteena on vähentää tietotekniikan oppimisen esteitä liikkuvan opetusluokan avulla.

Liikkuvassa luokassa opetus on kohderyhmälleen räätälöityä ja liikkeelle lähdetään aivan perusteista. Luokka on suunniteltu yhteistyössä järjestöjen kanssa niin, että se palvelee mahdollisimman hyvin erityisryhmien tarpeita.

Tulevaisuudessa apu matalan kynnyksen palvelupisteistä

Keskisuomalainen 30.5.2009

Mielenterveyspalvelut ovat uudistumassa. Alkuvuodesta hyväksytyyn kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman mukaisesti pyritään edelleen vähentämään psykiatrista sairaalahoitoa ja satsamaan avohoitoon.

Tulevaisuutta ovat terveyskeskuksiin kaavailut matalan kynnyksen palvelupisteet. Niissä toimisi esimerkiksi psykiatrisen sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan työpareja. Matalan kynnyksen palvelupisteeseen ei tarvitsisi varata aikaa, ja asiakas voitaisiin tarvittaessa ohjata sieltä eteenpäin. Yhden oven periaate korvaisi nykyisen moniportaisen hoitoonohjauksen.

– Matalan kynnyksen palvelupisteet ovat osa laajempaa terveydenhuollon hallinnollista uudistusta Jyväskylässä, kertoo kaupungin aikuispsykiatrian ylilääkäri ja palveluyksikön johtaja Juha Katajamäki.

Jyväskylässä terveydenhuollon palvelut on määrä yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi vuonna 2011. Korpilahti-Muuramen sekä Palokan terveydenhuollon kuntayhtymä lakkautetaan vuonna 2010.

Myös sairaanhoitopiirin palvelut muuttuvat. Toistaiseksi kaupungin ja sairaanhoitopiirin työnjako on selkeä. Sairaanhoitopiiri vastaa sairaalahoidosta ja sen alaisista avohuollon palveluista. Kunnan vastuulla ovat kunnalliset avohoitoyksiköt sekä psykiatrian poliklinikat.

– Kahden rinnakkaisen avohoitajärjestelmän yhdistelmä on nykyisellään raskas. Teemme jatkuvasti yhteistyötä sairaanhoitopiirin kanssa. Käymme nyt keskusteluja siitä, että koko aikuispsykiatria kasattaisiin yhden hallinnon alle, Katajamäki sanoo.

Tavoitteena on sairaanhoitopiirin ja kaupungin toimintasuunnitelma mielenterveys- ja päihdehoidolle vuoteen 2011 mennessä.

Rovaniemelle ehkä uusi palvelukoti

Kehitysvammaiset: Hoitopaikkojen tarve kasvaa rajusti lähivuosina

Lapin Kansa 30.5.2009

Kehitysvammaisten palvelusäätiö suunnittelee rakentavansa palvelukodin Rovaniemelle. Palvelukodissa olisi 15 paikkaa. Säätiön toiminnanjohtaja Markku Virkamäki kertoo, että palvelukodin rakennuskustannukset ovat noin kaksi miljoonaa euroa. Niistä 40 prosenttia voidaan kattaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n avustuksella.

Rovaniemen kaupungin vs. sosiaali- ja terveysjohtaja Markku Oinaala kertoo, että kaupunki tarkastelee tällä hetkellä tonttivalintoja, minne palvelukoti voitaisiin sijoittaa. Ajatus on hyvä ja kannattamisen arvoinen. Toistaiseksi ollaan vielä alkumetreillä ja katsellaan, millä aikataululla voidaan edetä.

Sijoituspaikeksi lisäksi auki on myös, kuka palvelutalon toimintaa pyörittäisi. Osa kaupungin kehitysvammaisille suunnatuista hoitopaikoista tilataan ostopalveluna. On myös mahdollista, että säätiö vain rakennuttaa palvelukodin, ja kaupunki pyörittäisi toimintaa, Oinaala pohtii.

Kaupungilla on tällä hetkellä kahdeksan hoitoyksikköä, joissa 80 paikkaa. Loppuvuodesta on valmistumassa vielä uusi kahdeksan hengen ryhmäkoti. Tarvetta uusille hoitopaikoille on enenevässä määrin. Tulevaisuudessa ryhmäkoteihin on tulijoita sekä avopalvelujen piiristä että laitoshoidosta.

Rovaniemen kehitysvammaisten tuki ry:n puheenjohtaja Leila Mäkelä toivoo, että palvelukodin kohtalo ratkeaisi nopeasti. Asumisyksiköitä tarvitaan lisää. Laitoksiin pääsevät tai joutuvat vain hyvin vaikeavammaiset. Palvelusäätiön palvelukodeissa on sekin hyvä puoli, että ne tarjoavat hyvin räätälöityjä asumisratkaisuja. Kehitysvammaisille on usein hyvin tarkkaa, kuka asuu missä ja kenenkin kanssa.

Yksi ei tiedä mitä toinen tekee

Keskisuomalainen 30.5.2009

Kehitysvammaisten perhehoitoon liittyvä tieto on hajallaan eri kunnissa. Kuntien välinen tiedonsiirto takeltelee ja useinkin ollaan vain sen informaation varassa, jota perhehoitaja itse antaa.

–Jatkossa varmasti kaikki kunnat ovat tiukempia ja perhehoitajan velvollisuus antaa oikeaa ja ajantasaista tietoa korostuu, Jyväskylän vanhus- ja vammaispalveluiden johtava sosiaalityöntekijä Emmi Hanhikoski kertoo.

Kehitysvammaiset lapset hoidetaan Suomessa edelleen pääosin kodeissa. Tällä hetkellä jyväskyläläisistä aikuisista kehitysvammaisista noin puolet on jonkin asumispalvelun piirissä, kuten ryhmäkodissa, yksityisessä hoivakodissa tai perhehoidossa. Laitoshoidossa on vielä joitakin henkilöitä.

Erityishuoltoapiirien, kuten Keski-Suomessa Suojarinteen kehitysvammalaitoksen purku 1990-luvulla tarkoitti käytännössä sitä, että keskitetty tieto siitä, kuinka monta hoidettavaa kullakin perhehoitajalla on vakituisesti, katosi. Olemme pitkälti sen tiedon varassa, jota perhehoitajat antavat. Iso haaste on se, että monella perhehoitajalla on sijoitettuja useammasta kunnasta. Kuntien välillä ei tieto kulje hyvin, Hanhikoski harmittelee.

Hanhikosken mukaan valvontakäytännöt vaihtelevat kuntien välillä. Vastuu perhehoitajan valvonnasta on kunnan sosiaaliviranomaisilla, mutta tietoa perhehoidossa olevien kehitysvammaisten tilanteesta tulee myös palveluverkoston kautta. Valvonta riippuu hyvin pitkälle siitä, minkälaiset resurssit kunnissa on. Pienissä kunnissa valvonta toimii eri tavalla kuin suurissa, Hankikoski kertoo.

Sosiaaliasiamies huolissaan kuntien säästöistä

Valkeakosken Sanomat 2.6.2009

Kymmenen pirkanmaalaiskunnan yhteinen sosiaaliasiamies on huolissaan taantuman seurauksista muun muassa mielenterveyskuntoutujille. Viime vuotta koskevassa raportissaan sosiaaliasiamies huomauttaa, etteivät kunnat saa leikata kuntalaisten lakisääteisiä, subjektiivisiin oikeuksiin perustuvia palveluja.

Valtio tukee, mutta silti rakentaminen vähenee

Talouselämä 4.6.2009

Valtion tukema asuntotuotanto kasvaa tänä vuonna 2,5 -kertaiseksi viime vuoteen verrattuna, ennustaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Ara. Aran arvio on, että tänä vuonna päästään noin 10 000 tuettuun asuntoon.

Asuntoministeri Jan vapaavuoren mukaan asuntotuotannon elvytystoimia voidaan pitää onnistuneina, vaikkakin tilanne näyttää silti vakavalta. Vaikka valtion tukema tuotanto on kasvanut, jää muun asuntotuotannon määrä kauas viime vuodesta, Vapaavuori kertoo.

Valtio on kehittänyt asuntotuotannon tukemiseen myös uusia malleja. Vapaavuoren välimalliksi nimittämä tukitoimi on valtion myöntämä kymmenen vuoden korkotuki vuokra-asuntojen rakentamislainoille. Välimalli on voimassa tämän ja ensi vuoden. Aran ylijohdaja Hannu Rossilahden mukaan sille on korvamerkitty rahaa 250 miljoonaa ja hakemuksia on tullut jo yli 300 miljoonan euron edestä.

Euraan tulee kaksi uutta hoivapalvelua

Satakunnan Kansa 6.6.2009

Rakenteilla oleva, pääasiassa vanhuksille suunnattu Kultarusko on toinen Euraan tämän vuoden puolella perustettavista hoitokodeista. Kultaruskon omistaja Laura Löppönen on haaveillut hoivakodista jo kuusi vuotta. Yrittäjä uskoo, että vanhuspalveluiden tarve lisääntyy tulevaisuudessa. Tehostettua asumispalvelua tarjoavaan Kultaruskoon tulee 20 asukaspaikkaa ja sen on määrä valmistua elokuun loppuun mennessä.

Parin kilometrin päähän Sorkkisiin rakennetaan mielenterveyskuntoutujien asumispalveluyksikköä. Rakennustöiden on määrä valmistua vuoden loppuun mennessä. Merja ja Jukka Lehto laajentavat Rauman Lapissa sijaitsevan mielenterveyskuntoutujille tarkoitetun Lappikodin toimintaa Euraan. Uudessa toimipisteessä on 20 asukaspaikkaa ja työpaikkoja toimipisteeseen aukeaa toistakymmentä. Uuteen yksikköön on jo myyty paikkoja ja kysyntää riittää jonoksi asti.

Panu Tuotannon kautta on moni päässyt työelämään

Kauhajoen kunnallislehti 7.6.2009

Panu-Tuotannon tiloissa työskentelee jatkuvasti kolmisenkymmentä työkeskukseen töihin päässyttä henkilöä, joko metalli-, puu- tai tekstiili/kokoonpano-osastolla tai keittiöllä. Jo hyvin pitkään toimintaa vetänyt johtaja Raija Kerman sanoo työkeskuksen olevan tärkeä paikka monelle.

– Panu-Tuotanto on työpaikka, joka antaa toimeentuloa, mutta se on myös paikka, jonne on tärkeää päästä lähtemään joka aamu, minkä avulla elämä taas pysyy balanssissa. Vuosien kuluessa monista eri tavoin rajoitteisista on tullut myös kovia ammatti-ihmisiä, jotka ovat sijoittuneet normaaleihin työpaikkoihin. Tämä on tietysti parasta antia koko toiminnassa, kertoo Kerman.

Panu-Tuotannossa voi olla töissä hyvin monien eri lakien kautta. On mahdollisuus työharjoitteluun tai työkokeiluun sekä kuntouttavaan työtoimintaan. Panu-Tuotanto voi tarjota paikan mm. mielenterveyskuntoutujille tai yhdyskuntapalvelua suorittaville. Panu-tuotannossa suoritetaan myös työkykyarvioita eläkepapereita varten. Yhteistyö sosiaalitoimiston, Palvelukeskus Sillan ja esimerkiksi työpajojen kanssa on jatkuvaa.

Vammaisille osapäivähoitoa ja asuntoja Kiveriöön

Etelä-Suomen Sanomat 12.6.2009

Kiveriön koulun naapuriin kaavaillaan Lahdessa palvelukeskusta, joka tarjoaisi erityiskoululaisille iltapäivähoitoa ja kehitysvammaisille asumista. Palvelukeskuksen rakentamisesta vastaisi Lahden Talojen tytäryhtiö Lahden Palveluasunnot Oy.

Palvelukeskukseen tulee tilat 48 koululaiselle sekä 18 asuntoa kehitysvammaisille. Osa asunnoista on tarkoitus hyödyntää omaishoitoa tukevinä tilapäispaikkoina. Samoissa tiloissa olo mahdollistaa henkilökunnan yhteiskäytön.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ottaa suunnittelun käynnistämiseen kantaa tiistaina. Rakennustyöt alkaisivat näillä näkymin maaliskuussa 2010 ja valmista olisi vuotta myöhemmin. Kehitysvammaisten laitoshoidon määrä purkaa vuoden 2012 loppuun mennessä. Kolmisenkymmentä lahtelaista kehitysvammaista on vielä pitkäaikaishoidossa.

Laitoshoidon väheneminen Kolpeneellä

Pohjolan Sanomat 14.6.2009

Kehitysvammaisten pitkäaikainen laitoshoidon väheneminen Kolpeneen palvelukeskuksessa viime vuonna merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Lisäystä tuli asumispalveluissa ja kuntoutuksessa, jolloin toiminnan määrä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla. Painopiste on siirtynyt keskuksessa vaativasta kuntoutuksesta resursseja vaativiin kuntoutusjaksoihin ja lyhyempiin tutkimusjaksoihin.

Apua omaisten hoitajille

Hankasalmella alkanut YhteisTupa -hanke tarjoaa asiakkaille räätälöitäviä monipuolisia palveluita

Keskisuomalainen 16.6.2009

Hankasalmella on ryhdytty etsimään todenteolla helpotuksia omaishoitajien arkeen. Raha-automaattiyhdistyksen rahoittaman YhteisTupa-hankkeen tavoitteena on omaishoitoperheiden osallistumismahdollisuuksien lisääminen, hyvinvointia ylläpitävän toiminnan järjestäminen, elämänhallinnan tukeminen, palvelutarpeen kartoittaminen kotikäynneillä sekä järjestöjen välinen yhteistyö.

– Pyrimme ottamaan selvää, mitä hankasalmelaiset omaishoitajaperheet tarvitsevat ja sen jälkeen yritämme järjestää tarvittavat palvelut kunnalta, yksityisiltä tai yhdistyksiltä, kiteyttää hanketyöntekijä Eeva Tyrväinen.

Hankasalmen Omaishoitajat ja läheiset ry:n hallinnoima hanke potkaistiin liikkeelle toukokuun alussa.

SAK esittää yrityksille osatyökykyisten työllistämismahdollisuutta

Kyvyt käyttöön 2/2009 (VATES)

SAK on toukokuussa julkaissut osatyökykyisten työllistymistä koskevat tavoitteensa. SAK esittää toukokuussa julkaistuissa osatyökykyisten työllistymistä koskevissa tavoitteissaan, että työkyvyttömyyseläkkeellä oleville taataan oikeus osa-aikatyöhön velvoittamalla työnantajat palkkaamaan osatyökykyisiä työntekijöitä ja kuntoutujia. Velvoite määriteltäisiin suhteessa yrityksen kokonaistyöntekijämäärään. Ellei yritys täyttäisi kyseistä velvoitetta, tulisi sen maksaa maksu rahastoon, jolla puolestaan tuettaisiin kansalaisjärjestöjen kuntoutus- ja työtoimintaa osatyökykyisille ja kuntoutujille.

6 MUUTA AJANKOHTAISTA

Ministeri Risikon mukaan henkilökohtaisen avun lainsäädäntöä pystytään toteuttamaan taantumasta huolimatta

Peruspalveluministeri Paula Risikko puhui vammaispalvelulain uudistuksesta Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän 45-vuotisjuhlassa Seinäjoella 22. toukokuuta. Merkittävin uudistus on vaikeavammaisille henkilöille järjestettävä henkilökohtainen apu, joka on osa kunnan erityisen järjestämismahdollisuuden piiriin kuuluvia vammaispalveluja.

Risikon mukaan epäilyt siitä, ettei kyseistä lainsäädäntöä voitaisi toteuttaa taloudellisen taantuman aikana, ovat vääriä. Taloudellisen taantuman aikaan meidän on entistä vahvemmin pyrittävä pitämään

huolta avun ja tuen tarpeessa olevista. Henkilökohtaisen avun lainsäädäntöä on valmisteltu hyvässä yhteistyössä niin vammaisjärjestöjen kuin Suomen Kuntaliiton kanssa", kertoi ministeri Risikko.

Ministeri Risikon mukaan kuntien vammaispalvelupäätöksiä tekevät virkamiehet ja kuntien päätöksenteosta vastaavat luottamushenkilöt tarvitsevat tietoa lakiuudistuksesta. Myös asiakkailta ja asiakkaita edustavilla järjestöillä on oltava oikea käsitys siitä, miten lakia sovelletaan. Ministeri Risikko kertoi, että sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on asettanut laajapohjaisen ohjausryhmän huolehtimaan vammaispalvelulain muutoksia koskevasta tiedottamisesta, kouluttamisesta, ohjauksesta ja seurannasta.

"Ohjausryhmä tukee vammaispalvelulain uusien säännösten yhtenäistä ja sujuvaa toimeenpanoa sekä niiden yhtenäistä soveltamista. Vammaispalvelulain soveltamisen tueksi laaditaan helpokäyttöinen sähköinen verkkokäsikirja, joka käytännön toteutuksesta vastaa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). STM ja THL tekevät yhteistyössä erillisseurannan uudistuksen toimeenpanosta ja vaikutuksista vuosina 2009-2013", totesi ministeri Risikko.

Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 22.5.2009:

<http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/view/1411421#fi>

Invalidiliitto ry ja Adecco Finland Oy tukevat vammaisten ihmisten työllistymistä – 1000 euron stipendi kahdelle

Invalidiliitto ry ja Adecco Finland Oy jakoivat kaksi 1000 euron suuruista koulustusstipendiä Vantaalla Invalidiliiton liittovaltuustokokouksen yhteydessä 5.6.2009. Stipendien avulla halutaan parantaa vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia päästä kiinni työelämään, ja sitä kautta myös helpotetaan heidän työnsaantiaan jatkossa.

Stipendit saivat Virpi Siiskonen Mikkelistä (35 v) ja Tuomas Tuure Helsingistä (21 v). Virpi Siiskonen opiskelee Kuopion yliopistossa sosiaalityön ja sosiaalipedagogiikan laitoksella. Tuomas Tuure opiskelee puolestaan Helsingin yliopistossa valtiotieteitä.

Invalidiliiton tiedote 5.6.2009: <http://www.invalidiliitto.fi/portal/fi/invalidiliitto/tiedotteet/?id=596>

Kehitysvammaliitto lähetti kannanoton työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Kannanotossaan Kehitysvammaliitto yhtyy hallituksen esityksen 72/2009 näkemykseen siitä, että työkyvyttömyyseläkkeellä olevien henkilöiden työhön paluuta on tarpeen edistää. Kehitysvammaliiton mukaan tuki- ja palvelujärjestelmämme luonnehtii yhä mustavalkoinen "joko-tai -periaate": jos olet vammainen olet eläkkeellä ja työelämän ulkopuolella. Kehitysvammaliitto katsoo, että järjestelmää tulisi kehittää enemmän "sekä-että -periaatteen" mukaisesti, jolloin lainsäädäntö ja tuki- ja palvelujärjestelmä tukisi vammaisten henkilöiden osallistumista työelämään.

Kehitysvammaliitto kuitenkin näkee hallituksen esityksessä epäkohtia, joihin tulisi puuttua. Sen mukaan esimerkiksi työkyvyttömyyseläkettä saavien tulorajan nosto 600 euroon ei ole riittävä, vaan johtaa yhdenvertaisuutta loukkaavien käytäntöjen jatkumiseen. Alhainen tuloraja voi lisätä palkattoman työn teettämistä vammaisilla henkilöillä, eikä toimi alan toimijoille riittävänä kannustimena ja perusteluna sille, että vammaisille henkilöille tavoiteltaisiin työsuhteista palkkatyötä. Tuloraja tulisi Kehitysvammaliiton mukaan nostaa 700 euroon ja sitoa indeksiin. Kehitysvammaliitto ruotii esitystä myös siitä, että se korottaa eläkkeen lepäämäänjättämisen kynnystä.

Lue Kehitysvammaliiton kannanotto: <http://kehitysvammaliitto.fi/tietoa/ajankohtaista.html>

Ministerit puhuivat masennusperäisen työkyvyttömyyden vähentämiseen tähtäävän Masto-hankkeen tiedotustilaisuudessa

Masto-hankkeen korkean tason koordinaatioryhmän tiedotustilaisuus pidettiin Helsingissä 10. kesäkuuta. Tilaisuudessa puheenvuoron käyttivät muun muassa sosiaali- ja terveysministeri Liisa Hyssälä, työministeri Tarja Cronberg ja peruspalveluministeri Paula Risikko.

Hyssälän mukaan työssäkäynnillä mitattuna osatyökyvyttömyyseläkkeet vaikuttavat hyvin toimivalta ratkaisulta työuran pidentämiseksi. Hyssälä korostaakin, että osatyökyvyttömyyseläkkeiden käyttöä tulee lisätä myös masennukseen sairastuneiden kohdalla. Myös Cronberg puhui osatyökykyisten työlämää osallistumisen tukemisesta. Cronbergin mukaan kaivattaisiinkin joustavampia työhön paluun malleja. Risikko käytti puheenvuoronsa nuorten mielenterveysongelmien varhaisen tunnistamisen ja tuloksellisen hoidon puolesta. Ministerin mukaan varhaisempi ongelmiin tarttuminen edellyttää toimivia peruspalveluja, osaamista, yhteistyötä eri ammattihenkilöiden välillä sekä perheen ja lähiyhteisön mukaanottoa.

Sosiaali- ja terveysministeriön tiedotteet 10.6.2009:

<http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/view/1415581#fi>

<http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/view/1415616#fi>

Työ- ja elinkeinoministeriön tiedote 10.6.2009: http://www.tem.fi/?89506_m=95822&s=2467

Lisätietoja Masto-hankkeesta: http://www.stm.fi/vireilla/kehittamisohjelmat_ja_hankkeet/masto

7 ILMOITUSTAULU – TULEVIA SEMINAAREJA, KOULUTUKSIA JA TAPAHTUMIA

Epilepsialiiton 40-vuotis juhlaseminaari: Miten auttaa potilasta, jolla on epilepsiaan liittyviä sopeutumisvaikeuksia

Aika: 11.9.2009 klo 9–17

Paikka: Finlandia-talo, Helsinki Sali

Seminaari on suunnattu neuroalojen lääkäreille sekä muille epilepsiahoidon ja -kuntoutuksen ammattilaisille.

Seminaarin tavoitteena on kehittää epilepsiaa sairastavien hoidon ohjausta ja kuntoutuksellista työtettä, antaa työkaluja kuntoutustarpeen määrittelyyn, paikantaa ryhmämuotoinen sopeutumisvalmennus osaksi epilepsiaa sairastavien kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta sekä tarkastella eri aikakausien epilepsiakäsityksiä, jotka vaikuttavat hoitokulttuuriin ja epilepsiaan liittyviin asenteisiin.

Seminaarin järjestävät Epilepsialiitto ja Suomen Epilepsiaseura.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja: www.epilepsia.fi

Ilmoitustaululle voivat järjestöt lähettää omia tapahtumatiedotteitaan ottamalla yhteyttä ASPAn tietopalveluun!

Epilepsialiitto 40 vuotta – hyväntekeväisyysillallinen

Aika: Perjantai 11.9.2009 klo 19–n.23

Paikka: Tapahtumatalo Bank, Unioninkatu 20, Helsinki

Juontajan Nicke Lignell ja esiintymässä Stella Polaris, paikkoja rajoitetusti – Varaa omasi nyt!

Illalliskortti (100€) sisältää kolmen ruokalajin menun ja ohjelman

Illalliskortin varaukset ja tiedustelut 21.8. mennessä:

järjestösihteeri Sirkka Lindström,

järjestösihteeri(at)epilepsia.fi, puh. (09) 3508 2358

Lisätietoja: www.epilepsia.fi

Personlig assistans -dag

När: 14.9.2009

Var: Folkhälsans Seniorhus, Mannerheimvägen 97, Helsingfors

I år hålls den första svenskspråkiga Personlig assistans-dagen, en temadag kring personlig assistans som Assistentti.info och dess nätverk anordnar.

Dagen är kostnadsfri och riktar sig till brukare, serviceproducenter och kommunala myndigheter med ansvar för anordnandet av personlig assistans samt andra aktörer inom området.

På grund av trakteringen ber vi om anmälan senast 24.8.2009.

Anmälan kan göras på Assistentti.infos webbsida <http://www.assistentti.info> eller direkt på adressen <http://www.webropol.com/P.aspx?id=322092&cid=66495759>

Anmälan kan också göras per telefon eller e-post till Rufus Vahanen:

tfn: (09) 434 236 13, 040 849 91

e-post: rufus.vahanen(at)fdv.fi

Yksilölliseen elämään – Seminaari kehitysvammaisten ihmisten asumisesta ja tuetusta elämästä

Aika: 22.9.2009 klo 9–16

Paikka: Folkhälsanin Terveystoimintatalo, Topeliuksenkatu 20, 00250 Helsinki

Kehitysvammaisten ihmisten täysi kansalaisuus voi toteutua vain aitoja valinnanmahdollisuuksia lisäämällä. Yksilöllisten asumisratkaisujen ja tuetun elämän kehittäminen edellyttää kehitysvammaisten ihmisten ja heidän läheistensä kuulemista ja osallisuutta sekä kaikkien osapuolten sitoutumista yhteisiin suuntaviivoihin. Seminaarissa esitellään aiheeseen liittyviä näkökulmia alueellisuutta painottaen.

Maksuton seminaari on tarkoitettu asumispalveluiden nykyisille ja tuleville käyttäjille, läheisille, kuntien ja palveluntuottajien edustajille, alan opiskelijoille ja muille asiasta kiinnostuneille.

Ilmoittautuminen 8.9.2009 mennessä.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja:

<http://www.kvps.fi/materiaalipankki/seminaarit-koulutukset/helsingin-seminaari-9-2009.php>

Harvinaisia sairastavien valtakunnallinen tapahtuma

Aika: 25.–26.9.2009

Paikka: Näkövammaisten keskusliitto ry, IIRIS, Marjaniementie 74, 00940 Helsinki

Harvinaisten yhdistysten itsensä järjestämä valtakunnallinen tapahtuma on tarkoitettu kaikille harvinaisia sairauksia sairastaville ja heidän läheisilleen.

Tapahtumassa on mahdollisuus jakaa kokemuksia muiden samassa tilanteessa olevien kanssa. Tarkoituksena on tutustua uusiin ihmisiin, ja jokainen yhdistys saa myös omaa aikaa omien asioidensa kehittämiseen. Niille, joilla ei ole yhdistystä järjestetään omaa ohjelmaa sillä aikaa kun yhdistykset kokoontuvat. Tapahtuman on tarkoitus edistää sitä, että harvinaiset yhdistykset tekevät jatkossa enemmän yhteistyötä keskenään.

Luvassa on vertaistuen ja mukavien yhteisten hetkien lisäksi asiantuntijaluento, liikunnallisia hetkiä ja yhdistysten omaa ohjelmaa. Asiantuntijaluentojen teemana on harvinaisen sairauden vaikutus

ihmissuhteisiin. Teemaa pohditaan lisäksi ryhmissä; aikuisille, nuorille, lasten vanhemmille ja harvinaisten puolisoille on omat ryhmänsä. Niille, joilla ei ole omaa yhdistystä on järjestetty omaa ohjelmaa sillä aikaa kun yhdistykset kokoontuvat.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja:

Elina Nykyri

Kaustisenpolku 5 c 31 00420 Helsinki

puhelin: 041-5396220

sähköposti: elina_nykyri(at)hotmail.com

Vammaisen ja vajaakuntoisen työsuhteiseen työhön liittyvät työlainsäädännön perusteet

Aika: 29.–30.9 ja 11.11.2009

Paikka: Aluekeskus Oltermanni, auditorio, Oltermannintie 8, Helsinki

Koulutuksen aikana tarkastellaan vammaisen ja vajaakuntoisen työsuhteiseen työhön liittyviä työlainsäädännön peruskysymyksiä. Lisäksi käsitellään työsuhteen ja huoltosuhteessa tapahtuvan työtoiminnan rajapintaan kuuluvia asioita sekä ei-työsuhteiseen työhön, kuten työtoiminta, liittyviä erityiskysymyksiä.

Koulutus on tarkoitettu kaikille vammaisten ja vajaakuntoisten työsuhteiseen työllistämiseen ja työllistymiseen liittyvien käytännön kysymysten parissa toimiville henkilöille mm. työkeskuksissa, työpajoissa, työllistymistä tukevilla projekteissa, oppilaitoksissa sekä vammaisia ja vajaakuntoisia työllistävissä yrityksissä ja yhteisöissä. Koulutus sopii hyvin mm. työhönvalmentajille ja muille, joiden tehtävänä on tukea ja ohjata henkilöitä työllistymään työsuhteisiin.

Koulutuksen järjestää VATES-säätiö ja kouluttajana toimii OTL, varatuomari Jaana Paatenoja

Koulutus koostuu ennakkotehtävästä, kahdesta lähiopetusjaksosta sekä välitehtävästä.

Koulutuksen hinta on 360 euroa (Kyvyt Käyttöön –verkoston jäsenet) / 390 euroa (ei jäsenet).

Koulutukseen mahtuu max. 50 henkilöä.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja: <http://www.vates.fi/tyolainsaadanto2009>

Vastuullisella vaikuttamisella vastuulliseen päätöksentekoon? Valtakunnalliset vammaisneuvostopäivät

Aika: 7–8.10.2009

Paikka: Kauphotelli Grand, Vapaudenkatu 23, Lahti

Valtakunnallinen vammaisneuvosto ja Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry kutsuvat jälleen yhteistyökumppaneitaan Valtakunnallisille vammaisneuvostopäiville. Päivien teemana on vastuullinen vaikuttaminen, päätöksenteko ja yhteistyö.

Neuvostopäivillä kuullaan kokoneiden vaikuttajien ja päättäjien näkemyksiä vaikuttamistyön ja päätöksenteon tavoista ja tuloksista. Nämä puheenvuorot sisältävät viisautta, jonka avulla paikallistason järjestöt ja neuvostot voivat tehostaa yhteistyötään ja toimintaansa.

Ilmoittautuminen 31.8.2009 mennessä.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja: www.vane.fi